

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an ... 20 cor.

Pe jumătate an ... 10 "

Pe 1 lună ... 2 "

Nri de Duminică pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numerii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 bani de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Românii și Sașii în campania electorală.

Primum delia un fruntaș român din Ardeal acest articol scris sub impresia cinizmului revoltător, cu care Sașii s'au aliat în privința noastră, cu aceia, cari și pe dânșii vor să-i deznaționalizeze și să-i desfructueze pe cum adică arată, esproprierea din orașe, cum este Brașovul, în care Maghiarii i-au scos dela puterea dominantă de odinioară.

Sunt aceste ranele trecutului dintre noi și Sași și din adins lăsăm ca să se pună degetul pe acele rane ale trecutului, ca să servească de dovadă celor ce astăzi vor să apropie acestea două națiuni, că pe lângă politica săsească au să sucumbă și Românii și Sașii și este suprema necesitate, ca precei vechi înruginiți conducători ai Sașilor, generația mai tinără, mai inteligentă și inspirată de adevăratul germanism să-i măture din fruntea conducerii și să ia în mână steagul înfrățirii Sașilor și Românilor.

Eată articolul:

Tăcerea noastră și mai departe față cu atitudinea sașilor s'ar putea explica sau ca lașitate, sau ca și capitulare înaintea pornirei lor dujmănești.

Posteritatea ar trebui să ne infiereze cu pecetea convenită, dacă nu ne-am ridică cuvântul nostru cel puțin acum, după ce au trecut alegerile pentru parlament, mai ales după cele petrecute în zilele din urmă.

Se știe anume, că sașii nici în Brașov, nici în Sebeș nu au majoritate, ca să aleagă deputat național săsesc, și era lucru firesc, că față cu politica de maghiarizare a stăpânirii, poporul săsesc să-și găsească locul alături cu naționalitățile asuprite și în special cu românii.

În loc de a-și trage seamă cu curentul șovinist ce străbate din toate actele guvernelor ce s'au succedat sub oblăduirea partidei liberale, sașii preferă a se da așa zicând legați de mâni și de picioare în mâinile șoviniștilor, numai ca să apară și mai departe ca patrioți buni, să ne denunțe în sus, iar jos, în comune și municipii să ne facă cele mai mari mizerii, cari nu se pot descrie și nu au loc în cadrele unui articol de ziar.

Așa să ne explicăm faptul, că s'au aliat contra românilor în Brașov și Sebeș și au imbiat mandatul secretarului de stat Sztevényi și ziaristului Budai.

Și dacă s'ar fi oprit aci, i-am înțelege, căci în urmă urmelor tovarășia sașilor cu ungerii nu e de azi de ieri, ea e veche, și numai sub scutul maghiarilor pot să se bucure și mai departe de favoruri și privilegii și pot de pe o zi pe alta să repeteze și întocmai ca paraziții să se hrănească din sudoarea poporului român autohton.

Dar au mers și mai departe.

În cercul Vintului-de-jos protopopol sașilor din Apöld, — Thullner — a dat strajnică poruncă, ca sași să meargă la urnă

și să voteze toți ca unul contra candidatului național Iuliu Maniu, pe care și în rândul trecut tot sașii l'au doborât față cu antișovinistul Szöcs Pál referentul proiectelor școlare Berczievicziane.

Și ca culme a nerușinării, proprietari sași din Sibiu au arătat lor anarhistă. Sibiu. Anchetă asupra urnă în Ocina Sibiu. p. lui, ca să ajute a doua oră evreului Markbreit la învingere asupra candidatului național român Dr. Cosma. Aceeași procedură urită în Făgăraș cu realegerea lui Mikszáth, făcând imposibilă chiar și candidarea unui deputat național român, sub cuvânt că ar fi pactat astfel, ca la Arpaș să fie ales Dr. Șerban fără contracandidat și în schimb să aleagă pe Mikszáth, trecut dela liberali la constituționali.

În Orăștie în ultimul moment s'au declarat pasivi, nu de dragul românilor nici de al alesului Dr. Vlad, ci pentru că, nu le era simpatic Dr. Muntean, și pentru că vezi Doamne, nu a fost candidat iarăși Vörös, mai târziu fost ministru de comerț, care le va fi pus în vedere ceva os de ros, dar acum nemai fiind nici el la oalele cu carne, osul îl va ciuguli el — de cumva nu i-se vor fi strepezit dinții.

În fuga condeiului am pus pe hârtie aceste apucături viclene ale sașilor să le cunoască și românii în cele mai largi cercuri, cum le cunoaștem noi cei ce zilnic ne împedecăm de ei, și cărora zilnic ne dau ocaziuni să ne convingem de perfidia, cu care ne tratează sub scutul puterii cari li-s'a dat asupra noastră — a unei majorități imense chiar și în fundul regiului, față de o minoritate ridiculă ce reprezintă ei. Ei bine ce vor sașii și de unde atâta ură contra noastră?

Avem știri pozitive că li-s'a oferit Sașilor din parte competentă pentru campania electorală un proiect de pace foarte loial și acceptabil.

Li s'a cerut anume, în schimb pentru cercul Cristianului, Sebeșul — și li-s'a lăsat mână liberă în Brașov. Ar fi putut avea doi deputați naționali săsești în Cristian și Brașov, și noi pe cel dela Sebeș unde stăm în majoritate față de ei. Ce rezultat a avut ofertul este cunoscut.

Au preferit să cedeze 2 cercuri maghiarilor, ca să-și asigure unul după lupta crâncenă purtată cu Săliștenii și Poenarii, cari sunt duși la afaceri — și de astă-dată s'au putut reporta învingerea. Nu vom vorbi aici de modul cum s'au înmulțit alegătorii sași în cercul Cristianului — fiind aceasta înmulțire măestră și așa cea din urmă.

Va veni timpul și trebuie să vie — de s'ar pune chiar porțile iadului împotriva noastră, ca com. Sibiiului să-l cucerim noi, căci noi avem majoritatea populațiunii, noi inteligența superioară față de sas chiar și dacă are câteva brazde de pământ ori bivolițe mai multe decât noi.

Oare nu este o rușine pe conducătorii sașilor, că în orașul Sibiu, centrul metropolice românesc, cu un seminar și cu institute

culturale superioare cu o inteligență frumoasă și cu o populațiune de peste 6 mii locuitori să nu aplice la magistratul orașenesc nici un funcționar român? E — rușine.

Se înțelege că vina o purtăm și noi și mai ales unele cercuri, cari pentru dragul nației — (poftim pace) — nu se pot decide să meargă la rolul de a controla pe cei de aici până la rîndul trecut dela prima alegere, și la cărma orașului decum să le tăca oțuză cum ar merita.

«Viitoriul».

«Poporul e fanatizat». Așa spun foile maghiare și urlă sârmane, — când e vorba de noi — urlete desperate.

Cică agitatorii români, au îndărgit poporul și numai puterii armate pot mulțumi, că nu s'au făcut vărsări de sânge și că mulți Unguri n'au fost mâncați de vii de cătră «Valachii însălbătăciți». Și mână frate pe coarda aceasta și ne fac tot puzderie pe noi Români indeosebi pe conducătorii poporului.

Și «poporul e fanatizat»! Cum au ajuns cei din redacțiile jidovești la aceasta convingere? Iată cum! Când sunt alegeri, corupțiile sunt la ordinea zilei, mai ales, când e vorba să se deie lupta între un candidat naționalist și unul din altă tabără străină de sufletul și inima noastră. Au încercat și acum cu corumpere, dar n'a prins. Baniii lui Iuda, baniii ticăloșiei n'au putut sparge rândurile noastre încheiate. Și s'au reîntors seducătorii cu buzele umflate zberând prin foile lor, că «poporul e fanatizat».

Ne întrebăm, e acesta păcat? Și poporul care respinge dela sine cu indignare banii mamonului, merită să fie terfelit în modul cel mai obraznic prin fițici ce nu ne cunosc?

În fața unui popor, ce astfel e fanatizat, trebuie să-și scoată pălăria tot omul de bine și să i-se închine.

O turmă și un păstor. Ce e mai frumos decât a se înțelege frații între sine? Unde este bună înțelegere, acolo lucrurile merg strună. Ai un poruncitor și poruncitorul are o singură turmă. La așa ceva se va fi cugetând, Bánffy, când a eșit din coaliție. La ce adecă să se hărțuească ei între ei, căpeteniile atâtor partide, când el poate să fie stăpân și să-și aibă turma sa? A eșit deci din coaliție. Acum la alegeri în adevar a putut duce la îndeplinire dorințele sale, s'a făcut o turmă și un păstor. El e stăpân în turma sa, el poruncește, și turma îl ascultă. Bánffy e deci fericit. În dieta peste partidul său el e stăpân, el e preșident, el notar el cassar și el e ce vrea, căci și turma lui e însuși numai el.

Și o atare turmă și un păstor va da mult de gândit celorlalte partide din dieta.

O Bánffy, Bánffy, unde ești! Gloria de odinioară și tristă realitate de azi!

Fișpan în comitatul Timișorii, precum șuntem informați va fi numit zilele acestea *Kabdebő Gergely*, deputatul Lipovei și fost vicecomite în comitatul Timiș. Noul fișpan se bucură de largi simpatii în comitatul vecin, eunoscut fiind de un om leal și drept.

„Kossuth-világ”...

(*) Kossuth-világ — domnie kossuthistă — a mai fost în Țara Ungurească. Nici Ungurii nici țara nu s'au ales însă atunci de cât cu ruină pe urma ei. Ce va fi acum, date fiind cele ce se petrec, iarăși nu e greu de prevăzut.

Suntem adică în plină domnie kossuthistă. Comitatele se împănază, încetul cu încetul, tot cu fișpani kossuthiști. Barabás e purtat prin țară ca moaștele unui sfânt în vreme de secetă, iar în Dietă au majoritate absolută. Deci stăpâni pe țară.

Urmează să-i vedem lucrând.

Iar așternându-se pe lucru, este peste putință să nu ajungă în conflict fie cu poporul maghiar, care le stă la spate, fie cu Coroana, care le-a dat situația pe mână.

În programul kossuthist întâiul punct este uniunea personală, desfacerea dualismului. Se vor apuca oare kossuthiștii să realizeze acest postulat politic?

Dacă da, conflictul între ei și Coroană e inevitabil. Tot așa urmează a se deschide atunci și focul dintre partidele, cari stau pe bază 67-tistă și kossuthiștii 48-iști... Marea prietenie politică de acum dintre Andrassy și Kossuth se va sfârși, vrând-nevrând.

Dar chiar până la această ruptură, este alta, care amenință.

Barabás într-o recentă vorbire rostită la Oradea-mare a zis, privitor la *sufragiul universal*, că nu admite restricțiuni. Apponyi însă și întreaga ceată de magnați, cari au luat stăpânire asupra partidului kossuthist, — se știe — nici nu vor să audă de sufragiu universal în sens democrat, ci mult dacă s'ar îndură să admită o lărgire oarecare a dreptului de alegere, și aceasta însă în senz șovinist și reacționar: să eschidă *naționalitățile* și pătura muncitoare. Cât despre Andrassy și poporali, se știe: ei sunt adversari ai sufragiului universal și au primit programul M. Sale nu pentru ca să realizeze această reformă, ci pentru ca să ajungă la putere.

Ori cât ar ține însă beția kossuthistă d'acum, odată tot are să se sfârșească și Ungurii o să se întrebe: *Ce-i cu programul?*

Kossuthiștii ori se vor apuca atunci să realizeze ideile ori nu. Dacă da, se depărtează dela putere. Dacă nu, pierd aderența în jos.

Vor trebui să piardă în deosebi aderența pe care au știut s-o stoarcă printre — *naționalități*. Au fost prostiți acum și Românii de prin Bihor și Șvabii de prin Banat, căci li-s'a vestit câtă ușurare toată, numai să voteze cu partidul lui Kossuth, care va revărsa asupra țării belșugul Nilului. Se va adevăra însă, că nici Kossuth nu este mai bun ca Tisza și Bánffy, cei ademeniți se vor desmetici și așa sperăm: atât Românii bihoreni cât și Șvabii din Banat vor lupta împotriva domniei kossuthiste cu puterea ce au dovedit-o în lupta pentru alungarea dela putere a lui Tisza.

Trist e însă faptul, că noi Românii trebuie să perdem atâtea cercuri în încercări zadarnice.

Avem nădejde, cu toate acestea, că și din învălmășală și orgiile kossuthiste, neamul nostru să iasă cu bine. Avem un îndoit număr de deputați; sesiunea ce se deschide le va da prilej să demascheze pe noii

șarlatani ai puterii, după-cum așteptăm ca prin adunări populare să continue lupta de redesteptare națională, începută cu atâta căldură anul trecut.

Numai astfel domnia kossuthistă va fi repusă și cu ajutorul naționalităților.

Consiliu de ministri. Ministrii guvernului actual au ținut consiliu ieri, ocupându-se cu afacerea noilor fispani și cu deschiderea dietei.

Rezerviștii și deschiderea Dietei. *Rezerviștii doar așteaptă cu mai mult dor deschiderea dietei. Au suferit ei în deajuns din nemerniciile politice unor oameni fără căpătuială. În adevăr cea mai urgentă datorie a noului guvern ar fi să se ocupe cu soarta rezerviștilor, cari sunt, nedreptul în slujbă, atunci, când mai mare e lipsa de ei acasă.*

Asta n'o spun! În jurul alegerii dela Dobra se scrisese mult prin foile maghiare, — bine înțeles — arătându-ne lumii ca răzvrățitori. Și au spus-o aceasta cei cu musca pe căciulă. Suntem obicinuiți cu astfel de invective la adresa noastră. E de prisos să mai și reflectez. Una am dori să știm.

Din a cui poruncă s'au năpustit jandarmii asupra alegătorilor români pacinici, când candidatul nostru ajunsese în majoritate? Din a cui poruncă pălmuiuau și băteau cu puștile pe Românii, cari stau tăcuți fără să dea motiv pentru a-și arăta jandarmii brutalitatea și mișelia lor?

Comandantul miliției ne putând suferi această brutalitate, a voit să-i oprească dela pornirea lor păgână. Ei însă n'au voit să se supună. De ce? Pentru că au fost puși *anume să provoace scandal*, ca astfel să dea motiv prezidentului alegerii să suspende alegerea.

Ca să pună capăt brutalității lor, comandantul miliției a dat ordin supușilor săi să încunjure pe acești jandarmi păzitorii, ordinei publice (!) și să-i aresteze.

Despre acestea însă foile maghiare nu spun nimic. Și sunt cei din redacțiile jidovești atât de nătângi, în cât să presupună, că vre-o patru sute de alegători să îndrăznească a se împotrivi celor vre-o sută jandarmi și patru sute soldați?

Nu murdăriți cu scrisul vostru cinstea unui popor blând, și nu luați în apărare păcatele unor oameni, cari puși fiind să păzească legea, fac cele mai mari abuzuri cu ea.

Amenințările lui Polonyi.

(s.) Am anunțat și noi în numărul de ieri interviul reclamagiului ministru de justiție Polonyi, care pe lângă mărturisirile din care transpiră o duplicitate cu adevărat perfidă a guvernului cu privire la planurile sale față de reforma electorală, mai cuprindea și o amenințare la adresa deputaților naționaliști.

Flecarul ministru, întrebat de jurnalistul care l'a interviuat asupra unei eventuale obstrucții din partea naționaliștilor, a zis cu multă emfază:

— Uiți, că parlamentul ungar lucrează în Budapesta. Naționalitățile n'au decât să încerce, o singură dată să facă obstrucție!

Dacă aceste n'au fost cuvinte nesocotite, ci vreau să însemne, ceea ce ele exprimă: o amenințare, simpaticul inscenator de scandale de odinioară azi, prin ironia stă-

rilor publice chemat a fi, păzitorul suprem al ordinei și a legilor, a înjosit demnitatea ministerială sub jospnicia la care s'a coborât de când a fost dânsul așezat în ea.

Un ministru de justiție, făcând apel la ciomag! Un ministru, ațâțând el însuși cele mai josnice instincte ale populației, pentru a suprima convingeri și a produce teroare. Mai întâmplatu-s'a aceasta undeva în lumea cultă?

Acesta e elementul personal în amenințarea lui Po'onyi.

Altul e însă elementul politic.

Aci ce tradează amenințarea dlui Polonyi? Că ministrul de justiție e muncit de planuri, despre cari el însuși presupune, că vor stârni o adevărată resvrățire a deputaților naționaliști și căreia el vrea să-i opună o contra teroare. Fiind în discuție votul universal, e ușor de ghicit că de reforma aceasta e vorba, care va purta chipul și asemănarea lui Polonyi.

Tocmai pentru cuvântul acesta însă, amenințarea ministrului de justiție răsună în pustiu. O lege electorală, care ar purta chipul și asemănarea lui Polonyi, noi suntem convinși, că n'ar rămâne combătută numai de deputații naționaliști. Mai sunt oameni cu sentimentul dreptății al moralei și al onoarei politice în țara aceasta și în alte tabere nu numai în cea a naționalităților. Dar chiar de nu ar fi, deputații trimiși din încrederea poporului român, ca să vorbim numai despre aceștia, pe cari îi cunoaștem, sunt — se va convinge dl Polonyi — oameni mult mai integri și mai rezoluți, de cât să nu-și știe face datoria între ori ce împrejurări, de cât să se lase influențați de amenințări mai mult de cât ridicole.

Cu atât mai ales, căci adevărul e tocmai contrarul. Cunoaștem și noi situația din Budapesta, care înzădar s'ar fuduli ministrul de justiție, în cazul, când deputații naționaliști ar fi împinși și siliți la o obstrucție în 24 de ceasuri l-ar mătura pe dl Polonyi, dela locul unde l-a pus ironia și batjocura vremilor. Nu vrem să-l imităm pe ministrul de justiție, nici să amenințăm dar totuși — drept răspuns — îi rectificăm în următorul chip propoziția:

— *Dl Polonyi n-are de cât să încerce o singură dată să provoace o obstrucție a deputaților naționaliști!*

Sfârșitul alegerilor.

Cu ziua de azi alegerile dietale generale s'au sfârșit. Mai sunt încă să-și aleagă deputați șeptesprezece cercuri, dintre cari douăsprezece în urma balotagiului, iar cinci în urma disordinei iscate la prima alegere.

Până acum e cunoscut deci rezultatul alegerilor în 409 cercuri.

Sunt de mare însemnătate pentru noi aceste alegeri, căci am putut și noi trimite în casa țării un număr însemnat de deputați.

După partide cercurile se împart în modul următor:

Independenți	241
Constituționali	70
Poporali	31
Naționaliști	26
Fără program	20
Democrați	3
Socialiști	1
Partidul nou	1

Presă din România despre alegerile dela noi.

Presă română din țară se ocupă cu mare interes de mișcarea electorală dela noi, scriind articoli elogioși despre ținuta și biruința noastră. «Voința Națională» în numărul din urmă scrie un articol de fond din care reproducem următoarele:

«Românii de peste munți au purtat vitejește lupta cea grea și, cu toate că numărul aleșilor lor nu va trece de 16, pot fi mândri, căci au dat dovadă de putere izbutind și așa, în împregiurările grele în cari se dă lupta în Ungaria și mai ales în Transilvania. Fapt de luat în seamă e nu numai, că au reușit atâția să fie aleși, dar și că multor din cei ce-au căzut le-au lipsit prea puține voturi spre a învinge și ei.

Dar, ținând seamă numai de învingători și de învinși, numărând numai voturile câpătate de candidații Românilor cu cele câpătate de ai guvernului, ne-am face idea cea mai greșită despre încordarea de puteri și despre tăria morală a alegătorilor români, în cea mai mare parte, țărani.

Mai înainte de toate, e bine să se știe că peste munți nu e vot secret, ci pe față. Chiamă pe alegător la masa unde se votează și acolo, în fața administrației, care îl străpunge și-l amenință cu ochii, alegătorul trebuie să aibă îndrăzneala de-a spune că alege pe cutare sau cutare.

La noi, unde atâția scuză toate slăbiciunile alegătorilor, când secretul votului nu se păzește, — când guvernul are suveică sau hârtie chemică sau plicuri măsluite, — anevoe ne-am putea face idee de tăria sufletească a alegătorilor români, cari votează pe față.

Prin urmare, să ținem seamă că deputații români s'au ales în potriva voinței guvernului și și prin vot pe față.

Din comitate.

Din comitatul Timișorii.

În adunarea de ieri a congregației protopopul *Pepa* și-a ridicat cuvântul împotriva mișeliilor săvârșite de administrație contra candidaților români.

Cuvântarea protopopului a fost o filipică zdrobitoare împotriva celui mai corupt comitat din Ungaria.

Satrapii comitatului au izbucnit într'o indignare prefăcută și minute întregi l-au oprit pe vorbitorul român.

S'a sculat apoi procurorul *Jakabffy*, care a propus ca comitatul să ceară intervenția Dietei împotriva agitației românești de pe teritoriul comitatului.

Propunerea, natural a fost primită.

Și pân'atunci însă, foștii candidați români din comitatul Timișorii, să adune cu sirguință datele și dovezile mișeliilor săvârșite de aceasta administrație, cari vor rupe masca de pe tipuri a la *Jakabffy* și alți sbiri de acolo, cari cred că orice infamie este nu numai permisă, dar și lăudată, dacă se face în virtutea «ideii de stat».

Deputații naționaliști vor consacra o ședință afacerilor din comitatul timișan.

Din străinătate.

Conflictul anglo-turc. Agenția Reuter spune că guvernul englez a adresat ieri Porței o notă care, prin conținutul ei, echivalează cu un ultimatum și conține ultimul cuvânt al Angliei cu privire la invadarea peninsulei Sinaia de către Turci.

Nota cere ca Turcia să-și retragă trupele de pe teritoriul egiptean. Ambasadorii Franței și Rusiei sprigină reclamațiunea ambasadorului Angliei.

Londra. Ziarele din Petersburg spun că Witte ar fi demisionat, căci el avea unele planuri re-

acionare, pe cari voia să le rezolve înainte de intrunirea Dumei.

Correspondentul ziarului «Daily Telegraph» din Portsmouth care avea multă trecere la Witte, scrie că, cauza demisiei sale a fost că Curtea era ostilă planurilor sale liberale. El voia democratizarea parlamentului și emanciparea evreilor. Witte nu e dispus a mai relua postul său.

Petersburg. Afară de vite se vor retrage ministrul de finanțe Șipow și cel de justiție Achimoff.

În locul lui Șipow va fi numit Kokovzew, iar în locul lui Achimov Kakanzew. Goremkin a primit a forma noului cabinet cu condițiunea de a-i respecta dorința sa.

El vizează ca ministru de finanțe pe Kohavinel; justiție, Gedslowitow, fost procuror la Curtea de casație; interne, Stolitin; culte, Petre Kalifnow, fostul cancelar al reginei văduve; comerț, Salicev.

Ancheta atentatelor anarchiste. Paris. Ancheta făcută cu privire la exploziile din pădurea dela Vincennes a dovedit existența a numeroaselor organizațiuni anarchiste.

Judecătorul de instrucție însărcinat cu această afacere a făcut perchezițiuni în diferitele locuințe ale lui Striga, și a arestat către seară un rus și o rusoaică cu numele de Berstein, studenții din Roivno și pe numita Berta Feldt, din Vilna, fără profesiune.

Demisia lui Witte. Petersburg. Mesagiul guvernului publică primirea de către țară a demisiunii contelui Witte, care va rămâne membru al Reichsratului și secretar de stat.

Fostul președinte al conziliului a primit ordinul »Alexandru Newki« în briliante.

Mesagiul imperiului mai publică și primirea demisiunii ministrului de interne dl Durnowo care păstrează demnitatea de membru al Reichstagului și senator.

În același timp dl Goremykine este numit președinte al conziliului de miniștrii.

Banchet în onoarea regelui Angliei. Paris. Președintele Fallières a oferit Duminecă seara un prânz la Eliseu în onoarea regelui Angliei.

Toastând pentru suveranul Angliei, dl Fallières a zis: Franța vede în frecventele vizite ale Maj. Voastre o dovadă prețioasă de cordialitatea legăturilor ce unesc două țări atât de fericite a putea lucra cu același avânt al inimei la ori ce operă de civilizațiune și de pace.

Regele și-a exprimat plăcerea ce o are aflându-se în Franța. Sentimentele pentru fericirea și mărirea Franței sunt și vor rămâne adanc săpate în inima sa. Sunt sigur, a zis suveranul, că acordul cordial dintre țările noastre, va face mai mult decât ori ce pentru salvgardarea păcii.

Telegrame.

Regele în Budapesta. S-a stabilit definitiv programul sosirii M. Sale în Budapesta. Majestatea Sa va sosi, pentru a deschide corpurile legiuitoare la 20 Maiu și va sta până la 24 Maiu.

În Budapesta se fac mari pregătiri pentru o primire impozantă. Loiala națiune vrea să-l primească între osanale pe Suveran. Așa se și cuvine, dela o populație atât de loială și de dinastică.

Moartea lui Beksics Gusztáv. Budapesta, 7 Maiu. Cunoscutul teoretician al politicii șoviniste maghiare, autor al unei întregi opere calumnioase la adresa Românilor, a murit ieri subit la locuința unei perdită.

Sistarea procesului împotriva insultătorilor lui Kovács Gusztáv. Budapesta, 8 Maiu. Se anunță din isvor autentic, că procurorul din Oradea-mare a propus sistarea procesului împotriva celorec au insultat pe nenorocitul *Kovács Gusztáv*, fost fișpan al Dobrișinului.

Criza din Austria. Viena, 8 Maiu. Ministrul-președinte austriac contele *Hohenlohen* a negociat ieri ziua întreagă cu șefii partidelor. El va călători Joi la Budapesta spre a negocia cu guvernul unguresc.

Algeria din Bichș-Ciaba. 7 Maiu. După o luptă înverșunată, fostul deputat, șeful partidului «țărănesc» Achim András, a fost reales cu o majoritate de 220 voturi împotriva candidatului kossuthist Bakos Mátyás.

D'ALE ALEGERILOR.

Din cercul Cristian. Vineri a fost alegerea de deputat dietal în Cercul Cristian. Combinări și pregătiri pentru alegere se făcură din vreme. Conducătorii, ce aveau lista alegătorilor, știau că reușita nu poate fi de tot sigură fiind mai puțini alegători Români și erau cam dubii în a merge sau a nu merge la votare. Alegătorii însă, poporul în deosebi a pretins cu insistență ca să meargă la luptă. Trăiesc toți aceștia din entuziasmul anului trecut dela prima alegere și în urmarea aceasta au cerut anume ca candidatul de deputat, Dr. N. Comșa să facă pregătiri.

Pentru Români din acest cerc alegerile pe acest timp sunt foarte nenorocoase. Partea cea mai mare din alegători sunt duși în străinătate, unde trăiesc din economia de vite și negoț.

Toți cei duși au primit veste și foarte mulți din ei au alergat din România, din Dobrogea și din Basarabia chiar.

Plecarea în ziua de alegere în massă mai mare s'a făcut din Săliște.

Piața era plină de lume. Între urări de «să trăiască», între veselie de cântece, cu muzica în frunte convoiul se pornește spre Cristian, locul de alegere. Aci se observă toată ordinea. Alegerea decurge repede. Românașii veseli în cântece, și jocuri petrec timpul de trecut. Pe la 3 oare rezultatul era știut. Am căzut cu 65 de voturi, dar nu fiindcă vre-unul din Români ar fi votat cu Sașii, ci fiindcă eram mai puțini. Români totuși sunt veseli și acuma. În cântece, urare de «să trăiască» în lung șir, cu muzica în frunte plecăm tot veseli spre tabără și apoi spre Săliște. E de notat răceala, mai bine zis lipsa de temperament a elementului sas, care era plouat deși câștigase lupta. Firea-i lipsește sasului, cu mult sarcasm priviam la moliciunea lor și-i compătimiam pe acești oameni harnici, gândind că ultima va fi învingerea asta a lor în cerc. Sufragiul universal totuși e pe cale, iar atunci Români sunt mulți, mulți la număr. În aceasta zace mai mult și veselia noastră din ziua de alegere.

Sosiți înapoi în Săliște, deși nu ca învingători, suntem totuși cu căldură primiți de cei acasă rămași. Sala festivă a școalei iute capătă viață. E plină de lumea adunată la banchetul aranjat cu mult succes de doamna Maria P. Comșa cu concursul domnișoarelor din loc. Rând pe rând se țin mai multe toaste urmate de vii aprobări, până ce în urmă vorbește domnul Dr. Comșa. Mulțamește tuturor pentru sprijinul dat, arată cum în neînvingerea zilei tot învingere e pentru viitor și apoi între altele încheie cu multă mândrie: «...am fost până acum deputatul acestui cerc, voi fi însă de aci înainte deputatul Românilor din acest cerc...» Aceste vorbe au cucerit mult, entuziasmul era la culme, aplauzele abia mai sfârșiau. Din când în când mai cântă și Reuniunea de cântări din loc, lăsând pe toți foarte plăcut mulțămiiți, — apoi se încinge hora mare și voioasă și în joc și veselie am serbat, deși învinși, ziua de Vineri, căci vedeam și vedem în ea și în poporul nostru încrederea spre viitorul ce ne stă înainte. Octil.

Alegerea din Năsăud. În urma ne mai pomenitelor volnicii ale gendarmilor și miliției, a reușit a fi ales deputat renegatul Ciocan cu o majoritate de 48 voturi față de candidatul naționalist Dr. V. Onișor.

Alegerea dela Cisnădia. La alegerea de deputat dietal a reușit sasul Trauschenfels în cercul Cisnădiei iar preotul Florian a căzut.

Alegătorii români în mare parte nu s'au prezentat la alegere; din cei cari s'au prezentat unii dimpreună cu notarii de român au votat cu sasul, așa d. e. notarii din Porcești, Avrig, Westem și Rășinariu! În localul de alegere primpretorele cercual întrebă alegătorii, că cu cine votează; se pareă că el este președintele de alegere! Alegerea cred firm, că se va protestă din mai multe motive și probabil că se va rândui nouă alegere.

Sunt în clar cum are să se întâmple chiar și obținând votul universal — alegerile de deputat pe lângă unii notari cari își dreseză pe placul stăpânului alegătorii de român chiar și în momentul când pășesc pe pragul localului de alegere! — Mult a putut fiecare român învăța din tactica urmată de unii alegători români! — În fine ghița s'a spart și în cercul Cisnădiei, majoritatea alegătorilor români cu entuziasm au votat pentru candidatul național român preotul V. Florian dela Racovița! În viitor se va ști că pe cine se pot Români încrede și pe cine nu! O adevărată școală s'a făcut.

Un episod. Când își ținea deputatul Szierény vorbirea de program în fața Sașilor din Brașov (cari i-au cedat cercul) și a Ungurilor de acolo (Români n'au fost de față), cineva dintre Unguri a strigat: Să auzim ceva și despre votul universal! Iar domnul deputat a răspuns la întrerupere astfel: «Știți foarte bine, că dreptul electoral universal e trecut în programul guvernului al cărui secretar de stat sunt eu.

Ca secretar de stat al acestui guvern nu e necesar să mă extind separat asupra programului politic al guvernului, pentru că e lucru natural, că sunt aderent al aceluiași program, fiindcă altcum n'aș putea să fiu colaborator politic al guvernului». Va să zică, domnul Szierény se declară aderent pe față al votului universal, iar pe Sași îi prind frigurile, când aud de votul universal. Ce mai unitate de vederi între ales și alegători!

Cătră alegătorii români!

Suntem tocmai pe vremea, când în înțeleșul legii, se pot face reclamele cu privire la rectificarea listelor electorale pe anul 1907. Legea hotărăște adică:

Comitetul central trebuie să-și înceapă lucrările sale pentru compunerea listelor alegătorilor cel mult în 15 Aprilie și are să le termine cel mult până la 1 Maiu.

Listele electorale, precum și consemnarea celor scoși din lista anului trecut, se trimit fiecărei comune mari și fiecărui notariat cercual, pentru a fi pusă la vederea publică dela 5 Maiu până la 25 Maiu.

Reclamele se pot face însă numai până la 15 Maiu, iar dela 15 până la 25 Maiu, se primesc observări asupra acestor reclame.

Publicăm mai la vale dispozițiunile amănunțite ale legii, cu privire la rectificarea acestor liste.

Aci atragem numai atențiunea alegătorilor și în deosebi a cărturarilor, dar mai ales a foștilor candidați ai partidului nostru, — punând în sarcina acestora mai ales îngrijirea de cercul în care au fost candidați, — că este de o colosală însemnătate pentru noi felul, în care se vor confecționa de astădată listele electorale. Nici un Român cu îndreptățire la vot nu este iertat să rămâie din listă.

Căci dreptul câștigat acuma după toate probabilitățile va suna nu numai pe un an, ci pe toată viața alegătorului. Nu se știe în ce formă și cu ce restrângeri are guvernul acesta de gând să facă legea electorală, una e însă sigur, că cei ce vor fi în posesiunea dreptului de alegător, nu vor mai putea fi scoși, nici atunci, când n'ar întruni condițiunile, ce va cere legea nouă dela alegător. Iată de ce, nu-i permis să rămâie nici un elector român din liste și din contră să se bage bine de seamă să nu fie luați în liste străini, cari n'au îndreptățirea la vot.

Noi am pierdut și în lupta trecută vreodă două cercuri numai pentru ușurătatea, că

nu ne-am îngrijit de listele electorale. De data aceasta am plăti și mai scump nepăsarea, căci ar fi a perde pentru totdeauna sute și mii de voturi, cari poate de astădată într'adins vor fi lăsate de adorabila noastră administrație.

Facem deci apelul acesta la vreme și stabilim deodată și rezponsabilitățile morale, față de toți aceia, pe cari îi privește, ca sat de sat să se îngrijească oamenii de listele pe anul 1907.

Pentru alegătorii români.

Listele interinale și reclamările, excepțiunile contra lor.

Comitetul central trebuie să-și înceapă lucrările sale pentru compunerea listelor alegătorilor cel mult în 15 Aprilie și are să le termineze cel mult până la 1 Maiu.

Listele interinale precum și consemnarea celor scoși din lista anului trecut se trimit fiecărei comune mari și fiecărui notariat cercual, pentru a fi pusă la vederea publică dela 5 Maiu până la 25 Maiu.

Expunerea listelor la vederea publică trebuie să se anunțe și publice în modul obicnuit în fiecare comună cel mult până la 5 Maiu. Antistiile comunale și notarii cercuali sunt datori a ține listele la vedere publică dela 8—12 ore a. m. iar dela 2—6 d. m. a le predă pentru copiarea celui care o dorește aceasta.

Apelata la Curie.

Aceia, asupra căror reclame, excepțiuni ori observări comitetul central a adus hotărîre, dela punerea spre vedere publică, iar cei căror hotărîrile s'au înmanuat dela ziua primă în 10 zile pot apela la Curie.

Apelata se adresează cătră Curia reg. și trebuie înaintată președintelui comitetului central (viceșpanul, în orașe municipale: Primarul).

Apelata se face în scris, și se pot alătură dovezi noi.

Cine nu știe cum să facă apelatele, să ne scrie și-i vom trimite un formular.

Reclame (plânsori) se pot face:

- pentru înscriere greșită (scrierea numelui, etății, ocupațiunei greșite etc.)
- pentru neînscirerea în listă deși respectivul are drept,
- pentru înscrierea a celui fără drept electoral,
- pentru neexpunerea la vedere publică în timpul, locul și modul arătat de lege.

După ani îndelungați.

De Alfonse Delatoire.

Cei doi prieteni erau la masă și prin geamurile hotelului priveau spre Boulevard. Aerul înăbușit le făcea neplăcere și-și lăsau gândurile să zboare spre plaiuri cu păduri înfrunzite, câmpii înrouate.

Deodată unul, ... Richard Lauray suspină adânc:

— Îmbătrânesc! ... Ce durere! De alte dăți pe vremea aceasta eram sburdalnic. Azi însă mă cuprind compătimirea, când mă cuget la zilele tinerețelor trecute. Viața trece prea iute.

Celalalt, Auguste Verdier, răspunde;

— Eu am îmbătrânit, fără să observ. Deja sunt de patruzeci și cinci de ani. Pururea am fost vesel și sănătos. Dacă omul stă toată ziua înaintea oglinzii, nu observă ușor, cât s'a schimbat de tare. Jumătate de an n'ar trebui să privim în oglindă, ca să putem vedea, cât de tare ne-am schimbat. Dar să ne cugetăm la femei. Ele, a căror putere e numai frumseța!

Repet, că abea am observat, cât am îmbătrânit. Ca ori ce bărbat, am fost îndrăgostit de mai multe ori, dar în deosebi odată. Sunt de atunci doisprezece ani.

O văzusem pentru prima dată pe țărmurii mării, în Etretat. M'a fermecat. Adesea omul, dacă vede pe cineva și pentru prima dată, are presimțirea, că a găsit femeia, ce e născută pentru a fi iubită. Era stăpână pe inima mea. E un chin dar tot odată și o plăcere să fii supusul unei femei.

După un pătrar de an am desnădăjduit cu

totul și am călătorit în America. Dar inima mea n'a putut-o uita nici așa. Pururea mi-s'a arătat în cale, și doream s'o string în brațe. Astfel treceau anii vieții mele.

Doisprezece ani cumpănesc foarte puțin în viața unui om. Doar anii se repet atât de regulat, lăsând puține urme și dacă omul lunecă înapoi cu gândul la vremurile trecute, nu-și poate da samă, când și cum a îmbătrânit? ...

În toamna trecută am cercetat câți-va prieteni în Maisan Lafitte. În momentul, când pornise trenul, se suise în vagon o femeie și patru băeți. Abea îi dasem atențiune mamei voluminoase. Am luat un jurnal și am citit.

La câteva minute după ce am lăsat gara, femeia se adresează cătră mine și zice:

— Scuză dle, nu dta ești Auguste Verdier?

— Eu sunt doamnă.

— Mi-se pareă, că am mai văzut-o undeva. Dar unde?

Femeea râdea dezmerdată.

— Nu mă cunoști?

— Vă cunoșc doamnă... dar... totuși nu vă cunosc... Fața mi-e cunoscută, dar nu-mi aduc aminte de nume.

— Antoniette Tissot.

În viața mea n'am simțit o muștrare mai mare. Ochii mi-se împănginară și pe întreaga mi față simțeam un vâl negru și-mi aduceam aminte de lucruri sfâșietoare de inimă.

Era ea! Această femeie ordinară? De când n'am mai văzut-o, are patru fetițe. Și de m'au surprins tot atât, cât mama lor. Am fost cuprins de o durere sfâșietoare, de o putere nebună con-

tra naturii, ce mi-a zdruncinat idealul meu în mod atât de barbar.

Am prins-o de mâni și-am lăcrimat. Deplângeam tinereța-i trecută. Deși aceasta femeie pentru mine era cu totul străină.

— Așa-i, că foarte m'am schimbat? zice foarte emoționată. Ce vrei? Toate sunt trecătoare. Sunt mamă și mamă bună.

Dar și d-ta te-a schimbat!

Nici eu nu te-am cunoscut la moment. Părul ți-e bine cărunț. Doisprezece ani! Cel mai bătrân copil al meu e de doisprezece ani.

Privii la copii, sămănu cu mama lor.

Am ajuns în Maisan Lafitt.

I-am sărutat mâna.

Când sara rămăsesem singur, am privit mult foarte mult în oglindă. Apoi m'am cugetat de nou la Mme Tissot. Ea cel puțin e mamă — mamă bună. Dar eu?... Ea are a doua tinereță, în copii ei. Eu însă am îmbătrânit fără nici o mângăere în această viață...

Trad. de Mugurel.

H A Z.

Soț bun.

— Da nevastă-ia e tare răgușită. De ce nu chemi un doftor?

— Altă treabă n'aș avea? Lasă... să nu mai aud glasul neveste câtăva vreme! Lasă, că e bine așa, bre!

Deoarece s'au întâmplat cazuri că Curia a tras la îndoială identitatea reclamantilor, va fi bine ca reclamele și excepțiunile să fie subscrise înaintea artistiei comunale, care are să adeverească pe act identitatea persoanelor.

Reclamele, excepțiunile și observările se pot face numai în scris, adresate comitetului central și sunt a se înainta la artistia comunei respective (la notariatul respectiv) în contra listei căreia se fac reclamele, etc.

Intr'o hârtie se pot face mai multe reclamări și excepțiuni, observări însă numai separat se primesc.

Ce privește persoana sa proprie, fiecare are dreptul de a reclama.

Afară de aceasta tot acela care este luat deja în lista cutăreiva comune, are dreptul a reclama asupra ori cărei greșeli sau lăsări afară, precum și în contra ori cărei înscrieri nedrepte în lista aceleiași comune.

Comitetul central e dator a hotărî asupra reclamelor, excepțiunilor și observărilor cel mult dela 1—20 Iulie.

Hotărârile se pun la vedere publică și se anunță în modul mai sus indicat dela 20—30 Iulie și și manuează celor, a căror reclame s'au respins și celor cari în urma excepțiunilor au fost șterși.

Reclamele pentru neînscriserea sau eliminarea pe nedrept a cuiva din listă precum și excepțiunile contra înscrierii ilegale a cuiva, sunt a se înainta dela 5—15 Maiu, iar observările asupra acestor reclame și excepțiuni se primesc dela 16 până la 25 Maiu.

NOUTĂȚI.

ARAD, 8 Mai 1906.

— **Terorism.** Se știe, că în cercul Chișineului căderea d-lui Russu-Șirianu a pricinuit-o comuna Cinteii de unde într'un chip mișelesc, noaptea au fost cu ajutorul geandarmilor luați 27 de alegători, duși în tabăra contrară, și acolo mituiți și îmbătați. Firește încă în ziua aceea, acei 27 de nenorociți au simțit adîncă remușcare pentru marele lor păcat, iar d'atunci încoaci abia că mai au pace în sat. Sătenii nu numai cei din Cinteii, ci și dimprejur i-au stigmatizat pe trădători cu pecetea vânzătorilor de neam. Inversunarea e mai ales împotriva notarului de acolo român de origine, cu numele Gui, ales cu ajutorul frunțașilor Români, țărani, ținându-l pe dînsul de autor al mișeliei — ce s'a săvârșit.

Cetim într'un ziar din loc, că inversunarea oamenilor e atât de mare, în cât nenorocitul acesta a cerut armată în comună pentru siguranța sa personală. Iată folosul, că alegem notari români, cari în chipul acesta ne respălătesc.

— **Concertul Corfescu.** Atragem atențiunea publicului nostru asupra concertului Corfescu pe care l'am anunțat în numărul nostru trecut. Dl Corfescu vine în Arad acoperit de renumele succeselor sale din toate părțile locuite de români în țara noastră. Cele mai mari succese le-a obținut însă în fața publicului unguresc din Cluj.

Subliniăm, că în fața publicului unguresc, căci faptul acesta mărește însemnătatea succesului, știută fiind ostilitatea șovinistului public din acel oraș față de tot ce-i românesc. Nădăduim, că publicul nostru va ieși din rezerva lui față de manifestațiile artistice de felul acesta cu atât mai vîrtos, că în acest concert va debută și doamna Corfescu, soția și eleva distinsului nostru artist.

— **Congresul studenților.** Anul acesta se va ține al 25-lea congres studentesc, în orașul Turnu-Severin.

Congresul va avea loc în zilele de 7, 8 și 9 Mai.

Congresiștii vor pleca din București în seara de 6 Mai, cu trenul de 11 și 40.

În ziua de 7 Mai, se va ține în localul liceului, prima ședință a congresiștilor, iar seara va avea loc o frumoasă seară și o reprezentație teatrală.

În ziua de 8 Mai dimineața se va ține a doua și ultima ședință a congresului când se va semna în pergament și o moțiune, care va fi prezentată Regelui.

După această congresiștii vor face diferite es-

cursiuni, iar în ziua de 10 Mai congresiștii vor sosi în gara Filaret, de unde cu drapelul în frunte vor merge la defilare pe bulevard, unde le va fi rezervat un loc.

— **Renovarea catedralei din Arad,** se începe în săptămâna aceasta. Sub durată renovării sfînta slujbă dumnezeiască se va ține pentru tinerimea teologică-pedagogică în sala dela institutul nostru, iar pentru credincioși în capela dela școala din Pârneava.

— **Expozițiunea generală română.** Primim următoarele: Deoarece expozițiunea generală română din București se va inaugura în timp apropiat, subscrisul delegat al Comisariatului General voiu expedă toate obiectele adunate în Ungaria pentru partea etnografică a expozițiunii române în 11 Maiu st. n. dela Sibiu la București spre a le așeză acolo în Pavilionul construit anume pentru adăpostirea lor.

Rog prin urmare toate acele corporațiuni și persoane cari doresc a participa ca Expozanți și nu au expediat până acum obiectele ce doresc a expune, să binevoiască a-mi trimite obiectele de expus cel mult până la 10 Maiu nou a. c. la Sibiu, spre a le putea transporta la București în vagonul închiriat pentru acest scop.

Pentru locul ce vor ocupa aceste obiecte în Pavilion nu este a se plăti nici o taxă.

Obiectele cari nu s'ar putea expedă până la această dată, sunt a se trimite la adresa dlui Comisar General Dr. C. I. Istrati deadreptul la București. Pentru asemenea expedițiuni însă toate cheltuelile de transport și vamă privesc exclusiv pe trimițători, și direcțiunea Pavilionului primește angajamentul de a expune obiectele întărziate numai încât va dispune de locul necesar.

Cu această ocaziune îmi iau voia a atrage atențiunea publicului român la împrejurarea, că Guvernul român a luat dispozițiuni, ca vizitatorii expozițiunii să poată intra în România în timpul dela 1/14 Maiu până la 1/14 Noemvrie a. c. fără pasport. De asemenea și dl Ministru ungar de interne, prin ordinațiunea sa Nr. 14736/1906, dorind a înlezni vizitarea Expozițiunii, a dispus ca vizitatorii acesteia să poată reintra în Ungaria fără pasaport.

Ce privește călătoria cu preț redus pe căile ferate române, voiu îngriji ca îndată-ce locurile competente vor lua dispozițiuni în această privință, — acestea să se publice în organele presei române din țeară.

Delegatul Comisariatului General:

Dr. C. Diaconovich.

— **Sinodul eparchial** din dieceza Caransebeșului, care a fost prorogat în ședința dela 9 Aprilie, e convocat pe ziua de 27 Aprilie vechiu.

— **Din Constantinople** se scrie, că patriarhul ecumenic în timpul slujbei de Paști celebrată cu mare pompă ca în toți anii, s'a rugat pentru toți suveranii ortodoxi fără să excludă familia regală română, deși legațiunea română nu era reprezentată la ceremonie. Deosebit de aceasta s'a observat, că evangelia care se citește la Paști în multe limbi, a fost citită și românește. Încă înainte de izbucnirea conflictului între România și Grecia, atât rugăciunea pentru familia regală română cât și citirea evangheliei în românește fuseseră suprimate de patriarhi, ceea ce iritase atunci pe mulți români.

— **Școală română în Constantinople.** Cu începerea anului școlar 1905/1906 s'a înființat la Constantinople o școală primară și secundară românească. Azi școala are 134 elevi; părinții lor sunt români, cari se ocupă cu micul comerț în capitala Turciei. Marele progres al școlii românești din Constantinople a spăriat pe Greci și patriarhul a dat ordin parohilor greci ca să nu împlinescă azistența serviciului religios la acei români macedoneni, cari nu vor voi să-și scoată copii dela școala românească și să-i ducă la cea grecească. Școala română din capitala Turciei e un centru de atracție pentru toți Românii din acel oraș. Pe lângă școala primară și secundară română la Constantinople s'a mai înființat și institutul universitar, în care își găsesc cele necesare traiului, tinerii români macedoneni, cari urmează cursurile facultăților otomane. Funcționarea aceluia institut tînde să

determine pe tinerii macedoneni de a rămâne în Macedonia, unde să facă uz de cunoștințele lor pentru a deveni folositori cauzei românismului în Balcani. Au fost de ajuns aceste două creațiuni școlare, pentruca la Constantinople să se simtă un centru de artă românească, care atrage și concentrează zilnic elementele românești respândite.

— **Sora Regelui Spaniei bătută de bărbatul său.** Ziarul Picoło din Triest află din Madrid, că familia regală spaniolă e adînc indignată din cauza prințului Ferdinand de Bavaria, soțul infantei Maria Teresa (sora regelui Spaniei), însurat pe acnm 6 luni și care s'a apucat iar de beție.

Când e beat comite escese teribile și-și bate nevasta.

Mama infantei a comunicat despre aceasta tatălui prințului, care va sosi la Madrid săptămîna viitoare.

Dacă intervenția lui va rămînea zadarnică, infanta va divorța de bărbatul său.

— **Necrolog.** Văd. Amalia St. Solutiu născ. Todosie ca soție, Roma ca fică, văd. Elena Simionasiu născ. St. Suluțu și Ana St. Suluțu ca surori, anunță cu durere în numele lor și celorlalți corîsingeni încetarea din viață a lui Alexandru St. Suluțu, fost căpitan opidan în Deva, întămplată la 3 Mai 1906 st. n. seara la 1/2 8 ore în etate de 60 ani după îndelungate suferințe. Inmormântarea după ritul gr.-oriental s'a celebrat la 5 Mai 1906 st. n. după amiază la 4 ore. Deva la 3 Mai 1906.

Fiei țărana ușoară și memoria binecuvîntată!

— **Scrisoare originală de pe timpul Mântuitorului.** Din Roma se vestește, că în biblioteca «Lazariniană» în zilele trecute s'a dat peste o scrisoare romană de mare însemnătate istorică. Scrisoarea e a lui Publius Ventulus, locțiitorul cezarelui în Iudea (cum era Pilat), și se referese la Mântuitorul Christos. Scrisoarea (în limba latină) e datată din timpul când Mântuitorul Christos pentru prima-dată a predicat poporului. Iată epistola: «Dela locțiitorul Publius Ventulus, către Cezarele Romei. Am înțeles, O Cezare, cât ai dori să știi unele și altele despre bărbatul plin de virtute, cu numele Isus Christos, pe care poporul îl ține de profet, iar învățăceii lui îl numesc fiul lui Dumnezeu, atot făcătorul ceriului și al pămîntului. În adevăr, Cezare, minuni se aud zi de zi, despre acest bărbat. În scurt: invie morții și vindecă bolnavii. E de statură mijlocie. Fața e plină de bunătate și trudează o demnitate înălțătoare, astfel, că privind la el, deodată te cuprind simțemintele și de iubire către el, dar și de oare-și cari temeri. Părul îi atîrnă până pe umeri. Până la urechi e în coloarea nucilor coapte; de aici în jos deschis auriu. Îl poartă după moda Nazarenilor, împărțit pe mijlocul frunții. Fruntea e netedă, senină. Pe față nu are sbărciuri sau pete. Barba, e de coloarea părului, creată dar nu prea lungă și împărțită pe mijloc. Privirea e serioasă și are puterea razelor de soare. Nimeni nu-i poate privi drept în ochi. Dacă muștră, produce frică și spaimă, dar apoi el începe a plînge. Deși strict, totuși e pretinos și iubit de toți. Nimeni nu l-a văzut rîzînd, foarte adeseori însă plîngînd. Mîinile și brațele îi sunt frumoase și plăcute. Toți se simt fericiți a fi în jurul lui și a-i asculta cuvintele pline de spirit. Rar se poate vedea în public, dar dacă se prezintă, pășește cu toată modestia. Are ținută foarte maiestooasă și frumoasă. Mamă-sa de altfel e cea mai frumoasă femeie din ținutul acesta. Dacă vrei să-l vezi, o Cezare, precum odată mi-ai scris, dă-mi aviz, și eu ți-l trimit. Deși n'a studiat nici când, totuși e în curent cu toate științele. Umblă desculț și fără pălărie. Mulți rîd de el, când îl văd din departe, îndată însă ce se apropie de el, tremură și-l admiră. Toți zic că nu este alt bărbat asemenea lui. Jidovii zic, că nici când n'au gustat învățători ca cele primite dela el. Jidovii răutăcioși îi fac tot felul de neplăceri. Se zice că nici când nu e nemulțumit și pe toți ar vrea să-i indeseulească. La tot cazul voiu sta totdeauna gata a-ți împlini poruncile referitoare le el. — Ierusalim luna a unsprezecea, ziua șapte. Publius Ventulus, locțiitor.

— **Starea sămănturilor din România.** Moile căzute dela 10 Aprilie, încoace aproape în toată țara au fost mult binefăcătoare sămăntu-

rilor, mai ales semănăturilor făcute anul acesta ceva mai târziu, care erau aproape compromise.

S'ar putea spune, că prin ploile căzute în cursul celor din urmă trei săptămâni recolta cerealelor de toamnă este asigurată dacă vom mai avea o singură ploaie.

În ceace privește semănăturile făcute în primăvara a. c., aceste ploi le-au asigurat deocamdată încolțirea și creșterea viguroasă.

Pentru vii ele au fost de asemenea de mare folos, căci dacă plantațiile mai bătrâne resistau încă bine la seceta ce ne amenință, multe din plantațiile făcute în primăvară erau pe punctul de a fi perdute.

Nu mai puțin ele au asigurat în parte producțiunea livezilor naturale și artificiale.

În câteva cuvinte anul 1906 care până acum câțva timp răspândise panica printre agricultorii din cauza lipsei de ploaie, se anunță în urma ploilor căzute în ultimele 15 zile, ca foarte bune.

Din toată țara numai în județul Mehedinți n' a ploat de loc.

— **Din America.** Ni-se scrie din Pittsburg (Pensylvania) că emigrantul român *Ioan Suciu* din Semlac a fost jefuit de averea ce și-o câștigase vre-o 50 de dolari, de niște răufăcători. Românii ceialalți au făcut apoi colectă ca să-l ajute pe fratele lor ajuns în năcaz. O frumoasă pildă aceasta despre dragostea frățească care-i leagă într'olaltă pe frații de același sânge în străinătate.

Convocare. Despărțământul prot. Boroșineu al reun. inv. rom. dela școalele populare conf. ort. din pp. Arădane I—VII. își va ține proxima conf. Luni în 1/14 Maiu 1906 în comuna Vădaș la școala inv. T. Mangu la care toți membrii și spriginitorii învățământului sunt poftiți a participa.
Pavel Dirlea,
prezident.

— **Escursiunea frumoasă din Gherla.** Ni-se scrie: După ordinul înaltului Minister de culte și instrucțiune publică, că fiecare institut din patrie să facă cel puțin 2—3 escursiuni în decursul anului școlar; conform acestui ordin și elevii cursului superior, adecă domnii pedagogi din clasa a III-a dela institutul pedagogic din Gherla în 2 Maiu au făcut o escursiune la Șimlău-Silvaniei (Szilágy-Somlyó).

În luna curinte la orele 9 a. m. au pornit cu trenul. La orele 6 p. m. au sosit în Șimlău, unde inteligența română îi așteptă deja cu mult pojar la inimă, și cu o iubire nespuse de mare i-a așteptat și i-a primit cu brațele deschise. Să nu uităm și aceea, că toate preparandiile din țară au cerut ajutor, dar numai acest institut a primit întâietate și a primit ajutor de vre-o câteva sute coroane, apoi trenul gratis, vipt și cvartii.

După cugetarea cuiva ea a fost cum a fost, dar astăzi mai așa zicând nu se pune în comparație nici cu o preparandie din țară.

Cu mândrie putem zice că e preparandie, atât din privința corpului didactic, cât și din a elevilor. Elevii au fost sub conducerea d-lui ord. de clasă Ilariu Boroș, spec. domn A. Domide, Iuliu Csepreghy și dl învățător de praxe I. Boer. După cum se vede pe viitor va face întreg institutul escursiuni prin Italia, România și alte părți.

— **Avis.** Subscriși școlari de clasa VIII. gim. în Brașov, îi rugăm pe foștii noștri conșcolari, cu cari am absolvat clasa IV. gimn. în Brad an. școlar 1901—2, să binevoiască a ne încunoștința până în 15 Maiu st. v. a. c., dacă sunt aplicați ca să convină cu noi în Brad la finea anului școlar prezent.

— **Dăruiri pentru sfânta biserică.** Cornel Novac, inv. penzionat, Elena Novac, Sigismund Tamó, notar, Ion Steiner, adjunct notariul, Toader Săcui, Lazar Timpa, Constantin Timpa, Marcu Oancea, Simion Tolci, Fila Hălmăgian și Florița Timpa au dăruit pe seama sfintei biserici rom.-gr.-or. din Almás câte una iconă în preț de câte 7 cor.; Teorge Dârlea neguțător un prapor în preț de 50 cor.; și Maria Lăscuț un stihar pentru administranți.

Pentru aceasta faptă atât de frumoasă Dumnezeu să le răsplătească cu bine. *Ioan Iancin* învățător.

— **Stridiile și Vezuul.** Neapolitanii n'o să mănânce doi ani stridii. Causa? Cenușa din Vesuv căzând în mare a închis valvulele lor și bielele moluște acefale au murit asfixiate.

— Atragem atențiunea On. public asupra anunțului din numărul acesta al firmei bine repute și solide de giuvaericeale a lui Francisc Weinberger din loc.

— **Beția duce la păcat și mizerie.** Atragem atențiunea asupra anunțului „Am fost bețiv” al spiteriei lui Frankl Antal din Seghedin.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros p r o b e. *Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17* Telefon 475.

Economie.

Arad, 8 Mai 1906.

Banca de asigurare »Transilvania«. În sala de ședințe a magistratului din Sibiu s'a ținut în 17 l. c. adunarea generală ordinară a băncii generale de asigurare mutuală »Transilvania« sub prezidiul prezidentului institutului Dr. W. Bruckner. Din raportul de gestiune, distribuit membrilor, extragem următoarele:

Referințele economice în genere foarte nefavorabile din anul 1905, s'au resimțit îndeosebi în bransa asigurărilor contra focului, atât prin achizițiile foarte dificile cât și prin încassările nemulțumitoare a sumelor de premii.

Percepțiunile de premii în ramul focului s'au sporit în consecință numai puțin, mai ales că aproape întregul rest al afacerilor dizolvate din Ungaria-de-sus a ajuns la stornare. Astfel s'a întâmplat, că intratele de gremii neto au crescut abia la Cor. 240.711'10. Din contră să poate constată după valoarea asigurată, care a ajuns până la concurența sumei de cor. 90.981.088'—, că afacerile de foc tind spre sanare. Anume asigurările stornate în anul 1905 privesc în sumă prevalentă acoperișuri moi, până ce valoarea asigurată a coperișurilor solide s'au urcat cu mai bine de 3 milioane coroane la cor. 64.798.253'—. Acoperișele de lemn s'au sporit numai cu cor. 700.000 și valorile asigurate în această categorie reprezintă cor. 20.429.589'— ear la asigurări de pae cor. 3.489.210'— și la asigurări în liber de cor. 2.264.036'—

Sumele de despăgubire solvite au fost în anul 1904 de cor. 459.574'32, ear în anul 1905 cor. 219.438'55 va să zică cu cor. 240.135'77 sau cu 52% mai mici. Din despăgubirile solvite în anul 1905 au fost asigurate cor. 129.272'34 adecă 58%.

Contul de profit și pierdere al secției asigurărilor de foc să încheie după solvirea intereselor de 5'4% după obligațiunile fondului de întemeiere și după efectuarea de amortziări mai mari cu un excedent de cor. 1609'31.

În bransa asigurărilor pe viață au încurs 556 polițe cu un capital asigurat de cor. 957.980. După detragerea cazurilor de deces și a stornărilor, cum și a rescumpărărilor starea asigurărilor cu finea anului 1905 a fost 7325 polițe cu cor. 9,125'898 capital.

Față de 7144 polițe despre cor. 9,093'949 — din anul trecut, rezultă deci un spor de 181 polițe cu un capital de cor. 31.949'—. Un rezultat acceptabil e acesta dacă se va lua în considerare stagnarea economică din țara întreagă, prin care s'a diminuat producțiunea cum și dacă să va avea în vedere terenul nostru limitat de activitate.

Și cu toate acestea percepțiunile de premii nu s'au redus, ci este de constatat un spor de cor. 17.587'63 față de anul trecut, urcându-se suma la cor. 353,045'08. Venitele la interese și la chirile caselor în ambele secții au dat cor. 67.629'04, ceace corespunde unui spor de cor. 944'64 față de anul precedent.

Mortalitatea a fost favorabilă. Au decedat cu 20'87 persoane mai puțin ca după probabilitatea matematică. Suma de despăgubire solvită a fost mai mică cu cor. 37.097'63 decât cea făcută după calculul matematic de verosimilitate.

Pentru asigurări cu termen fix și pentru asigurări de zestre au ajuns la scadență coroane 67.584'—. Transporturile de premii s'au urcat la cor. 1,291'298'07.

Contul profit și pierdere se încheie după achitarea intereselor de 5'4% după obligațiile fondului de întemeiere, cum și după restituirea din avansul secției I-e cu un excedent de coroane 3107'46.

În senzul statutelor direcțiunea a făcut în fine următoarele propuneri: a) a retribui din excedentul secției I-e de cor. 1609'71 12% adecă 241'40 și din excedentul secției a II-a de cor. 3107'46 13% adecă cor. 406'12 fondurilor de garanție respective, iar restul a-l rezerva ca excedent:

b) a folosi excedentul rezervat din secția a II-a din anul 1902 de cor. 2349'72 ca replăite asupra pretenziunii secției I-e;

c) a sorși în raport cu dotarea fondului de garanție secția a II-a din excedentul realizat pro 1905 două obligațiuni ale fondului de întemeiere pentru secția a II-a, cari să se ramburseze la 1 August a. c.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 7 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16'62—16'64
Secară pe Aprilie	13'60—13'62
Orz pe Aprilie	15'82—15'84
Cucuruz pe Mai	13'32—13'34
Grâu de toamnă pe 1096	13'76—16'78

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16'62—16'64
Secară pe Aprilie	13'56—13'58
Ovăs pe Aprilie	15'42—15'50
Cucuruz pe Mai	13'36—13'38
Grâu de toamnă pe 1906	16'76—16'78

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15'10—15'20
« 79—100 «	«
Secară: 100 «	12'20—12'30
Orz: 100 «	13'50—13'60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14'10—14'20
« cernut 100 klgr.	13'30—13'30
Cucuruz nou 100 «	13'00—13'10
« vechiu 100 klgr.	«

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158'—
« « mic	« 160'—
« brut « mare	« 156'—
« « mic	« 158'—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichia.

ANUNȚ.

Un candidat de avocat află aplicare momentană în cancelaria advocației a dlui dr. Aurel Novac în Fehértemplom.

Preferăți sunt, cari știu limba sârbă și eventual germană.

Proprietarii acțiunilor nr. 408, 409 și 702 se provoacă ca în decurs de 30 zile se solvească ratele restante, căci la caz contrar conform §-lui 9 din statutele institutului sumele solvite de până acum vor trece la fondul de rezervă a societății, iar acțiunile se vor vinde.

T.-Kubin, la 26 Apr. 1906.

«Dunăreana»,

institut de cred. și econ. societate pe acții.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei«:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Deschidere de magazin cu coloniale și delicatose.

Pe strada Weitzer János, în casa lui Mayer, vis-à-vis de poșta principală se pot căpăta coloniale, delicatose, caș de tot felul și admirabil unt pentru ceai. Mere fine din Ungaria de sud, torte de tulipan! Pește proaspăt ananas, țipar proaspăt, tot felul de cărnuri, cârnăței de Kassa, șuncă de Kassa, cârnăți-cnac de Győr, șunci proaspete, cârnăți de șuncă. Brânză de munte proaspătă. Mazere verde, cartofi noi, cararabe, castraveți, oțăt de vin. Tot felul de carne de animale sălbatice. Cere sprijinul binevoitor cu stimă

SZISZKA I.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament ci cumpără o sticlă de **spirt de reumă** de **Dr. Flesch** care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șele, slăbirea mâinilor și picioarelor, durerile isete din bătaii, sforțări, sciintiri și umfăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui **Dr. Flesch Emil** apotecar „Magyar Korona” GYŐR — Baross-ut Nr. 24. Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26. O sticlă de 1/2 litri 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal.

Teodorovits Milán

COFETAR ȘI PREGĂTITOR DE CIARĂ
Timișoara-Fabric

Prăvălia: Strada Principală Nr. 15. Atelierul: Strada Körte în casa proprie.

Lumini de ceară 1 kg. 1 cor. 60 fileri.
Aluate . . . 140 bucăți — 2 coroane

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea căla I Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efeptuire orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decorarca interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Am
fost
betiv

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL.*

Femeea mea mi-a pus-o în băutură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără stirea mea am luat leacul mântuitor. Acum mi-e scirbă de ori-ce băutură spirtoasă. Recomand ori si cui acest leac. K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericierea în mi și mi de familie. Nu e stricăcios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spiterie
SZEGED, Felső-város 20.

HUGYECZ ROZA

Groitorie de haine englezești și franțuzești pentru femei

ARAD, Kapolna-u. 4.

Primește spre efeptuire orice lucru din bransa aceasta, în orice care formă, precum și haine pentru copii pe lângă execuție fină și prețurile cele mai avantajoase.

Cere sprijin binevoitor: **HUGYECZ ROZA**

Sesoul de primăvară și de vară pe anul 1906.

STOFE VERITABILE DE BRÜN.

O garnitură de 3-10 metri pentru haine bărbătești (sacco, vestă și pantaloni) costă:
Cor. 7.—, 8.—, 10.— calitate bună
„ 12.—, 14.— calitate foarte „
„ 16.—, 18.— „ fină
„ 21.— calitatea cea mai fină

O garnitură pentru haine negre (redingotă) 20 cor — Tot din magazinul firmei recunoscute ca solide

SIEGEL-IMHOF, BRUN

să pot cumpăra tot felul de stofe pentru pardisie, loden pentru turiști, mătase-camgarn etc. în prețurile fabricii. — Mostre să trimiț gratis și franco. — Pentru transport iau răspunderea. — Mare favor pentru particulari, ocaziune de a cumpăra cu prețul original al fabricii.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

ARAD, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluț cu automat. —

Nouă compactorie de lux!

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public să, am deschis în Arad (palatul Minorităților) o admirabilă

compacorie de lux și cărți comerciale

unde se pregătesc tot felul de legături fine și durabile, paspartouri, carnete familiare, colecții de chipuri, cassette, etc. în piele, plus sau mătăsă, în ori-ce formă și pe lângă prețuri convenabile.

În lucrurile tehnice mă pricep foarte bine, și mă angajez să pregătesc schițarea de planuri punctual și în mod practică.

Cu deosebită stimă: **Mayerhoffer Adolf**, Compactor, în Arad (Palatul Minorităților).

Se primesc îndată o fată și un băiat la învățătură.

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public și prea stimaților mei oaspeți, că

hotelul și beraria

„Spieluhr“

din Timișoara, care se bucură de un bun renume, o conduc pre mai departe eu singur.

Mă voi nisui se căștig buna voința marelui public, și a întări tot mai tare renumele hotelului meu prin un serviciu prompt, prin o cuină bună și beuturi escelente. Cerând binevoitorul sprigin,

sunt cu stimă:

Müller Károly la „Spieluhr“ Timișoara.

Vinzare

de VIN
în mare și mic,
producțiune *
proprie * din

podgoria Șiriei.

Vin nou alb, litra 52 fileri.
Vin vechiu alb 64 „
Rizling alb 80 „
Schiller (roșu) 56 „
Vin roșu vechiu cor. 1.—
Rachiu de drojdii, fabricat propriu, rafinat și rachiu de prune 1.60 cor.
Pelin sîrbesc veritabil 1.20 „

Se capătă la **Quirini Sándor**
Arad, Anich Cajos-u. 7/c.

